

Jong en Ondernemend?

Ondernemend onderwijs en financiële educatie in het VO Codename Future

Als lezer wil ik u graag meenemen naar de jongeren zoals ik die ken uit mijn werkomgeving. Daarbij laat ik u graag kennismaken met een aantal praktische voorbeelden rondom ondernemend onderwijs en financiële educatie in het voortgezet onderwijs.

Ed Polderman

Jongeren

De financiële situatie van jongeren en hun positie op de arbeidsmarkt is vaak reden tot zorg. Uit onderzoek van het NIBUD is al eerder gebleken dat jongeren niet met geld kunnen omgaan en minder sparen. In de praktijk zien we ook dat het aantal jongeren dat in de schulden zit steeds meer lijkt toe te nemen. Zelfs als ze nog thuis wonen.

Gedrag

Dit is een belangrijk maatschappelijk probleem, want het betreft niet alleen jongeren. Het financiële gedrag van de Nederlandse burgers getuigt namelijk niet altijd van voldoende verantwoordelijkheidsgevoel. Vanuit de overheid geïnitieerde organisaties zoals Centiq wijzer in Geldzaken en het Actieprogramma Onderwijs en Ondernemen maken zich dan ook hard voor een verankering van ondernemen in het basis- en voortgezet onderwijs en een betere financiële zelfredzaamheid van burgers door een brede aanpak.

Brede aanpak

In die brede aanpak vormen jongeren een hele belangrijke doelgroep: 'jong geleerd is oud gedaan'. Het doel van deze ontwikkeling is dat de Nederlandse jongeren meer financieel competent worden. Dit houdt in dat ze beschikken over kennis, inzicht en vaardigheden en houdingen om verantwoord met geld om te kunnen gaan. Dit is geen overbodige luxe want financiële zelfredzaamheid wordt gezien als een basisvoorwaarde om zelfstandig te kunnen functioneren in een steeds complexere samenleving.

“Ik vind de lessen over de Belastingdienst handig omdat ik met de opstart van een eigen bedrijf bezig ben” aldus een vijftienjarige leerling.

Jong geleerd

De financiële bewustwording van jongeren begint eigenlijk al vanaf een jaar of zes. Als ze de verschillende munten kunnen herkennen, zijn kinderen van deze leeftijd volgens het NIBUD oud genoeg voor zakgeld. Meteen uitgeven is waarschijnlijk het doel, maar als ze iets ouder zijn leren ze ook begrijpen dat geld opzij leggen voor onverwachte uitgaven belangrijk is.

Als ouder weet u de eerste dag van uw zoon of dochter op de basisschool waarschijnlijk nog te herinneren als de dag van gisteren. Voordat u er erg in heeft zitten ze in groep 8 en zijn ze klaar voor het voortgezet onderwijs. Een belangrijk moment in hun schoolloopbaan. Ze krijgen te maken met veel veranderingen zoals meerdere docenten en meer huiswerk. Vanzelfsprekend komt dan ook de vraag hoe we ervoor gaan zorgen dat deze leerlingen ondernemend worden en bewust omgaan met ondernemerschap en financiën.

In het VO

Het onderwijs is steeds meer een plek waar we leerlingen voorbereiden op hun actieve rol in de samenleving. Daar horen digitale toepassingen en het gebruik van sociale media natuurlijk ook in thuis, en het gebruik van mobiele telefoons (al dan niet in de klas). Al dit soort vaardigheden zijn onmisbaar voor een volwaardig functioneren in de

maatschappij.

Educatieve uitgeverij Codename Future biedt met digitaal lesmateriaal rondom het thema Ondernemend Onderwijs inhoud, begeleiding en implementatie om de verschillende facetten van ondernemerschap te stimuleren in het onderwijs. Aansluiting bij de onderwijsmethodes is hierbij het uitgangspunt. Het doel van het thema is het creëren van een ondernemende houding bij de leerling. Daarbij gaat het om de identiteit van de leerling, het kunnen ontdekken van talenten en passies, het leren profileren en presenteren van je talenten, het omgaan met financiën, ondernemend zijn en ondernemer worden.

De Belastingdienst

Bij het opzetten van een onderneming komt ook de fiscus om de hoek kijken.

Als aanvulling op de reguliere lesmethode leren jongeren met het digitale lesmateriaal van de Belastingdienst dat het normaal is dat ze belasting moeten betalen en mogelijk terug kunnen krijgen. Verder worden zij geïnteresseerd voor het werken bij de Belastingdienst en worden de fiscale regels voor het starten van een eigen onderneming bijgebracht.

Voor jongeren is de Belastingdienst misschien niet meteen een reden om juichend naar school te gaan, toch weten ze de opgedane kennis op waarde te schatten: "ik vind de lessen over de Belastingdienst handig omdat ik met de opstart van een eigen bedrijf bezig ben" aldus een vijftienjarige leerling. Bijna 70 scholen hebben dit schooljaar gewerkt met het lesmateriaal rondom de Belastingdienst en ondernemend onderwijs. De leerlingen zijn positief over het lesmateriaal en vinden de online opdrachten leuk en leerzaam. Het samenwerken, het feit dat je voor deze lessen geen boek hoeft mee te nemen en het werken achter de computer zijn voor de leerlingen andere redenen om de lessen positief te beoordelen.

Wat vind je leuk aan de Belastingdienstlessen "ik vind het erg handig voor later". Wat is er minder leuk aan de lessen? "niks!" Leerling (14 jaar)

In de praktijk

Het werken achter de computer mag dan positief beoordeeld worden, het lesmateriaal biedt naast verrijkende stof

Het onderwijs is steeds meer een plek waar we leerlingen voorbereiden op hun actieve rol in de samenleving.

ook activerende opdrachten die zonder computer gemaakt moeten worden. Voor bepaalde opdrachten gaan de leerlingen bijvoorbeeld naar buiten om foto's te maken van goed en minder goed besteed belastinggeld. De resultaten presenteren ze vervolgens aan de docent en aan elkaar. Doordat de theorie wordt gekoppeld aan praktische opdrachten worden leerlingen zich ook bewuster van de ondernemer in zichzelf. Naast het werken aan ondernemersvaardigheden heeft de leerling een groter financieel bewustzijn en leert hij/zij ook inhoudelijk wat erbij komt kijken om een eigen onderneming op te zetten.

Mening van de jongeren

De mening van jongeren is belangrijk om ervoor te zorgen dat het lesmateriaal aansluit bij hun belevingswereld. Onze dagelijkse aanwezigheid op school, een maandelijks panel met jongeren en het voorleggen van vragen via polls levert veel waardevolle informatie

op. Maar het blijft natuurlijk school. Zitten en luisteren vormt een belangrijk onderdeel van de dagelijkse bezigheden in de schoolbanken. Toch blijkt uit onze polls onder jongeren dat bijna 70% van de jongeren tussen twaalf en achttien jaar van mening is dat je op school al zou moeten leren hoe je een bedrijfje opzet.

Over het betalen van belastingen hebben jongeren ook een duidelijke mening. 28% van de jongeren vindt dat de belastingen omlaag moeten door te bezuinigen. Volgens de leerlingen kunnen we best bezuinigen op kunst in de openbare ruimte, het Koningshuis, voetbalstadions en het leger. 65% van de jongeren is van mening dat de belastingen kunnen blijven zoals ze nu zijn, omdat de regering voldoende geld heeft om alles te doen wat nodig is. Slechts 7% van de jongeren is het hier niet mee eens en vindt het tijd om de belastingen te verhogen.

Inspireren en innoveren

Codename Future biedt met het thema Ondernemend Onderwijs in de onderbouw van vmbo, havo en vwo de basis voor het in kaart brengen van en het werken aan talenten, passie en ondernemend gedrag. In de bovenbouw van het voortgezet onderwijs wordt bewust ondernemerschap centraal gezet. Hier gaat het om ondernemerschapcompetenties gekoppeld aan de motivatie (willen), kwaliteiten (kunnen) en kennis (weten) van jongeren. Naar het MBO toe worden het eigen maken (verankeren), de kwaliteiten en de ondernemerschapvaardigheden verder ontwikkeld.

Het klinkt voor jongeren misschien niet altijd even inspirerend, maar in de dagelijkse onderwijspraktijk zien wij wel degelijk de positieve invloed van innovatief lesmateriaal in combinatie met gedreven docenten en een initiatiefrijk schoolmanagement.

Reageren of meer informatie?
Codename Future, Ed Polderman
070-302.47.70
www.codenamefuture.nl
ed@codenamefuture.nl